

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัยหรือระเบียบวิธีวิจัยมีส่วนทำให้การศึกษาหรือการวิจัยเป็นระบบ เป็นสากล ได้รับการยอมรับในทางวิชาการ และมีคุณค่าเพิ่มมากขึ้น อีกทั้งยังมีส่วนช่วยเพิ่มความชัดเจนและความเข้าใจให้แก่ผู้อ่านมากขึ้นด้วย แต่ทั้งนี้ ขั้นตอนการนำเสนอวิธีดำเนินการวิจัย จะต้องชัดเจน เป็นระบบ ไม่สับสน และใช้ภาษาที่ทำให้ผู้อ่านจะเข้าใจได้ง่าย (วิรัช วิรัชนิภาวรรณ เรื่อง “เทคนิคการเขียนงานวิจัยหรือวิทยานิพนธ์” ค้นคืนวันที่ 16 มิถุนายน 2550 จาก <http://www.wiruch.com>)

การศึกษา เรื่อง “การเปรียบเทียบการบริหารจัดการระหว่างสำนักงานเขตคลองสานกับสำนักงานเขตบางรัก กรุงเทพมหานคร” ผู้ศึกษาได้กำหนดขั้นตอนการนำเสนอวิธีดำเนินการวิจัยไว้ 6 หัวข้อ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. ระยะเวลาทำการวิจัย
6. แผนการดำเนินงาน

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

หัวข้อนี้เป็น 2 หัวข้อย่อย คือ ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร คือ ประชาชนเป้าหมายทั้งหมดที่อยู่อาศัยในเขตพื้นที่การปกครองของสำนักงานเขตคลองสานและสำนักงานเขตบางรัก แบ่งเป็น

1.1.1 ประชาชนที่อยู่อาศัยในเขตพื้นที่การปกครองของสำนักงานเขตคลองสาน จำนวน 108,489 คน (ข้อมูลจากสำนักงานเขตคลองสาน ณ เดือนเมษายน 2549)

1.1.2 ประชาชนที่อยู่อาศัยในเขตพื้นที่การปกครองของสำนักงานเขตบางรัก จำนวน 49,693 คน (ข้อมูลจากสำนักงานเขตบางรัก ณ เดือนเมษายน 2549) รวมประชากรทั้ง 2 เขต 158,182 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนที่เป็นตัวแทนทั้งหมดของสำนักงานเขตคลองสานและสำนักงานเขตบางรักที่ตอบแบบสอบถาม แบ่งเป็น

1.2.1 ประชาชนที่อยู่อาศัยในเขตพื้นที่การปกครองของสำนักงานเขตคลองสาน
จำนวน 674 คน

1.2.2 ประชาชนที่อยู่อาศัยในเขตพื้นที่การปกครองของสำนักงานเขตบางรัก
จำนวน 613 คน

รวมกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 เขต 1,287 คน จำนวนกลุ่มตัวอย่างนี้ ได้มาจากการ
คำนวณโดยใช้สูตรของ ทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่น 96% และความคลาด
เคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างที่ระดับ 0.04

หัวข้อกลุ่มตัวอย่างนี้ยังแบ่งย่อยเป็น การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง และการสุ่ม
ตัวอย่าง

1) การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง ประชากรเป้าหมายในการศึกษาครั้งนี้ คือ

(1) ประชาชนในเขตพื้นที่สำนักงานเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร 4
แขวง คือ แขวงสมเด็จพระเจ้าพระยา แขวงคลองสาน แขวงบางลำภูล่าง แขวงคลองตันไทร รวม
ประชาชนทั้งหมด 108,489 คน (ข้อมูลของสำนักงานเขตคลองสาน ณ เดือนเมษายน 2549)

(2) ประชาชนในเขตพื้นที่สำนักงานเขตบางรัก กรุงเทพมหานคร
5 แขวง คือ แขวงมหาพฤฒาราม แขวงสีลม แขวงสุริยวงศ์ แขวงบางรัก แขวงสี่พระยา รวม
ประชากรทั้งหมด 49,693 คน (ข้อมูลของสำนักงานเขตบางรัก ณ เดือนเมษายน 2549)

การกำหนดกลุ่มตัวอย่างเพื่อประมาณค่าประชากรโดยใช้สูตรของ
ทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane, 1967)

$$\text{สูตร} \quad n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

เมื่อ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = ขนาดของประชากรทั้งหมด

e = ความคลาดเคลื่อนจากการสุ่มตัวอย่างที่ระดับ 0.04

$$\begin{aligned} \text{แทนค่าจากสูตร ขนาดกลุ่มตัวอย่างสำนักงานเขตคลองสาน} &= \frac{108,489}{1 + 108,489(0.04)^2} \\ &= 674 \text{ คน} \\ \text{แทนค่าจากสูตร ขนาดกลุ่มตัวอย่างสำนักงานเขตบางรัก} &= \frac{49,693}{1 + 49,693(0.04)^2} \\ &= 613 \text{ คน} \end{aligned}$$

จากสูตรของการสุ่มตัวอย่างประชาชนในพื้นที่โดยใช้สูตรดังกล่าวทำให้ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างดังนี้

1. สำนักงานเขตคลองสาน ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 674 คน ซึ่งการสุ่มกลุ่มตัวอย่างได้ยึดถือการจัดแบ่งพื้นที่ ที่แบ่งออกเป็น 4 แขวง คือ แขวงสมเด็จพระเจ้าพระยา แขวงคลองสาน แขวงบางลำภูล่าง แขวงคลองตันไทร รวมเป็นกลุ่มตัวอย่างประชาชนในพื้นที่ จำนวน 674 คน

2. สำนักงานเขตบางรัก ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 613 คน ซึ่งการสุ่มกลุ่มตัวอย่างได้ยึดถือการจัดแบ่งพื้นที่ ที่แบ่งออกเป็น 5 แขวง คือ แขวงมหาพฤฒาราม แขวงสีลม แขวงสุริยวงส์ แขวงบางรัก แขวงสี่พระยา รวมเป็นกลุ่มตัวอย่างประชาชนในพื้นที่ จำนวน 613 คน รวมเป็นกลุ่มตัวอย่างประชาชนในพื้นที่ของสำนักงานเขตคลองสานและสำนักงานเขตบางรัก จำนวน 1,287 คน

2) การสุ่มตัวอย่าง จากข้อมูลจำนวนประชากรในสำนักงานเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร ซึ่งมีจำนวน 108,489 คน ประกอบด้วยแขวงจำนวน 4 แขวง และสำนักงานเขตบางรัก กรุงเทพมหานคร ซึ่งมีจำนวน 49,693 คน ซึ่งประกอบด้วยแขวงจำนวน 5 แขวง ดังกล่าว ผู้ศึกษาได้ทำการสุ่มตัวอย่างโดยใช้ในการสุ่มอย่างแบบเป็นกลุ่ม (cluster sampling) ซึ่งแบ่งประชากรออกเป็น

(1) ประชาชน เป็นประชากรของสำนักงานเขตคลองสาน ทั้ง 4 แขวงโดยกลุ่มตัวอย่างได้กระจายไปตามแขวงต่าง ๆ ทั้ง 4 แขวง ตามพื้นที่การปกครองของสำนักงานเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร

(2) ประชาชน เป็นประชากรของสำนักงานเขตบางรัก ทั้ง 5 แขวงโดยกลุ่มตัวอย่างได้กระจายไปตามแขวงต่าง ๆ ทั้ง 5 แขวง ตามพื้นที่การปกครองของสำนักงานเขตบางรัก กรุงเทพมหานคร

ผู้ศึกษาได้คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (simple random sampling) ซึ่งประชากรของทุกแขวงมีโอกาสดูถูกเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง การคัดเลือกประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คำนวณได้จากสัดส่วนของจำนวนประชากรในแต่ละแขวงของสำนักงานเขตทั้ง 2 แห่งว่าเป็นสัดส่วนอย่างไรกับขนาดของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 1,287 คน โดยสามารถคำนวณสัดส่วนออกมาได้ดังนี้

ส่วนที่หนึ่ง ประชาชน 4 แขวงของเขตคลองสาน

แขวงสมเด็จพระเจ้าพระยามีประชากรทั้งหมด 23,337 คน เลือกกลุ่มตัวอย่างได้ 144 คน

แขวงคลองสาน มีประชากรทั้งหมด 23,022 คน เลือกกลุ่มตัวอย่างได้ 143 คน

แขวงบางลำภูล่าง มีประชากรทั้งหมด 34,685 คน เลือกกลุ่มตัวอย่างได้ 216 คน

แขวงคลองต้นไทร มีประชากรทั้งหมด 27,445 คน เลือกกลุ่มตัวอย่างได้	171 คน
รวม	674 คน

ส่วนที่สอง ประชาชน 5 แขวงของเขตบางรัก

แขวงมหาพฤฒาราม มีประชากรทั้งหมด 14,725 คน เลือกกลุ่มตัวอย่างได้	182 คน
แขวงสีลม มีประชากรทั้งหมด 12,454 คน เลือกกลุ่มตัวอย่างได้	154 คน
แขวงสุริยวงศ์ มีประชากรทั้งหมด 5,403 คน เลือกกลุ่มตัวอย่างได้	66 คน
แขวงบางรัก มีประชากรทั้งหมด 3,870 คน เลือกกลุ่มตัวอย่างได้	48 คน
แขวงสี่พระยา มีประชากรทั้งหมด 13,241 คน เลือกกลุ่มตัวอย่างได้	163 คน
รวม	613 คน

ดังมีรายละเอียดสรุปได้ตามตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 ประเภทของประชากร/กลุ่มตัวอย่าง และจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เก็บรวบรวมได้จริง

ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง	จำนวน ประชากร (คน)	จำนวนตัวอย่าง ที่ต้องการ (คน)	จำนวนตัวอย่าง ที่เก็บรวบรวม ได้จริง (คน)
1. สำนักงานเขตคลองสาน 4 แขวง			
1.1 ประชาชนแขวงสมเด็จ เจ้าพระยา	23,337	$(23,337 \times 674) / 108,489 = 144$	127
1.2 ประชาชนแขวงคลองสาน	23,022	$(23,022 \times 674) / 108,489 = 143$	126
1.3 ประชาชนแขวงบางลำภูล่าง	34,685	$(34,685 \times 674) / 108,489 = 216$	190
1.4 ประชาชนแขวงคลองต้นไทร	27,445	$(27,445 \times 674) / 108,489 = 171$	151
2. สำนักงานเขตบางรัก 5 แขวง			
2.1 ประชาชนแขวงมหาพฤฒาราม	14,725	$(14,725 \times 613) / 49,693 = 182$	161
2.2 ประชาชนแขวงสีลม	12,454	$(12,454 \times 613) / 49,693 = 154$	136
2.3 ประชาชนแขวงสุริยวงศ์	5,403	$(5,403 \times 613) / 49,693 = 66$	58

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง	จำนวน ประชากร (คน)	จำนวนตัวอย่าง ที่ต้องการ (คน)	จำนวนตัวอย่าง ที่เก็บรวบรวม ได้จริง (คน)
2.4 ประชาชนแขวงบางรัก	3,870	$(3,870 \times 613)/49,693 = 48$	42
2.5 ประชาชนแขวงสีพระยา	13,241	$(13,241 \times 613)/49,693 = 163$	145
รวม	158,182	1,287	1,136 (คิดเป็นร้อยละ 88.26 ของกลุ่ม ตัวอย่างทั้งหมด (1,287))

จากตารางการเลือกกลุ่มตัวอย่างจากจำนวนประชากรของ (1) สำนักงานเขตคลองสาน ทั้งหมด ซึ่งประกอบด้วยประชาชนในพื้นที่ จำนวน 4 แขวง ได้จำนวนตัวอย่างที่ต้องการรวม จำนวน 674 คน และ (2) สำนักงานเขตบางรักทั้งหมด ซึ่งประกอบด้วยประชาชนในพื้นที่ จำนวน 5 แขวง ได้จำนวนตัวอย่างที่ต้องการรวม จำนวน 613 คน และเก็บข้อมูลได้จริงของสำนักงานเขตคลองสาน จำนวน 594 คน และสำนักงานเขตบางรัก จำนวน 542 คน รวม 1,136 คน คิดเป็นร้อยละ 88.26% ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด โดยจำนวนตัวอย่างที่เก็บแบบสอบถามได้นำไปคำนวณเป็นค่า n ในบทที่ 4

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (survey study) ซึ่งหมายถึง การศึกษาหรือการวิจัย ที่ให้ความสำคัญกับการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามเป็นหลัก เพื่อให้ได้ข้อมูลในเชิงปริมาณซึ่งมีกลุ่มตัวอย่างเป็นจำนวนมาก อย่างไรก็ตามในการศึกษานี้ ยังได้ให้ความสำคัญกับการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร เช่น การรวบรวมข้อมูลในลักษณะของการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการเก็บรวบรวมข้อมูลในเชิงคุณภาพ เห็นได้จากการสัมภาษณ์แนวคิดเฉพาะผู้เชี่ยวชาญที่เรียกว่า เดลไฟล์ (delphi) ด้วย การศึกษานี้ใช้แบบสอบถาม (questionnaire) เป็นเครื่องมือที่จะช่วยให้ได้

ข้อมูลจากการสุ่มตัวอย่างภาคสนาม โดยผู้ศึกษาใช้แบบสอบถามเป็นแนวทางในการสอบถามความคิดเห็นจากกลุ่มตัวอย่าง หัวข้อเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนี้ครอบคลุม 3 หัวข้อย่อย ได้แก่ หลักเกณฑ์การสร้างข้อคำถาม ลักษณะแบบสอบถาม และการทดสอบแบบสอบถาม

2.1 หลักเกณฑ์การสร้างข้อคำถาม สำหรับหลักเกณฑ์การสร้างข้อคำถามเพื่อใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

2.1.1 คำนึงถึงวัตถุประสงค์การวิจัยและขอบเขตการวิจัยครั้งนี้

2.1.2 ทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาเป็นพื้นฐานทางทฤษฎีในการตั้งข้อคำถาม

2.1.3 ใช้ความรู้และประสบการณ์ของผู้ศึกษาเอง

2.1.4 ขอคำปรึกษา คำแนะนำ และคำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์นี้ให้ตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามอีกด้วย

2.2 ลักษณะแบบสอบถาม ดังที่ได้กล่าวแล้วว่าในการรวบรวมข้อมูลจากการวิจัยภาคสนามนั้น ได้ใช้แบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างตอบ โดยเลือกสร้างแบบสอบถามเป็นแบบมาตราประเมินค่า (rating scale) ตามแบบของ อาร์. เอ. ลิเคิร์ต (R. A. Likert) หรือลิเคิร์ต สเกล (Likert Scale) โดยกำหนดให้มีน้ำหนักเปรียบเทียบกัน เป็นการแบ่งมาตราส่วนประมาณค่าของการตีความหมายออกเป็น 3 ระดับ โดยจัดรูปแบบที่เอื้อต่อการประเมินผล ให้มีความง่ายต่อผู้ตอบแบบสอบถามและการวิเคราะห์ผล มีค่าน้ำหนักเปรียบเทียบกัน 3 ระดับในส่วนของเกณฑ์การวิเคราะห์ห้ระดับแต่ละข้อ ได้ใช้การคำนวณช่วงการวัด ตามแนวคิดของเบส (Best) ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ระดับดังนี้

$$\begin{aligned}\text{ระยะของช่วงคะแนน} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{ระดับการวัด}} \\ &= \frac{3 - 1}{3} \\ &= 0.66\end{aligned}$$

กำหนดคะแนนเฉลี่ย ดังนี้

3	เห็นด้วยระดับมาก	ช่วงคะแนน	2.33	-	3.00	คะแนน
2	เห็นด้วยระดับปานกลาง	ช่วงคะแนน	1.67	-	2.32	คะแนน
1	เห็นด้วยระดับน้อย	ช่วงคะแนน	1.00	-	1.66	คะแนน

ทั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบได้เพียงคำตอบเดียว สำหรับเหตุผลสำคัญที่เลือกสร้างแบบสอบถามดังกล่าว มีดังนี้

1) ผู้ศึกษาไม่ต้องการใช้การประเมินความละเอียดระดับที่มากจนเกินไป เช่น 5 หรือ 6 ระดับ ซึ่งเป็นระดับที่เกินความเป็นจริง เกินความจำเป็น ผู้ตอบแบบสอบถามแยกแยะความเห็นหรือความรู้สึกของแต่ละระดับอย่างชัดเจนได้ยาก เกิดการโต้แย้งได้ง่ายที่สำคัญคือ ไม่ได้นำมาใช้ประโยชน์จริงและฝืนสภาพความเป็นจริง แต่ผู้ศึกษาต้องการใช้การประเมินความละเอียดที่อยู่ในระดับที่พอเหมาะที่ง่ายสำหรับผู้ตอบแบบสอบถามคือ 3 ระดับ

2) ประหยัดเวลาแก่ผู้ตอบแบบสอบถาม

3) ผู้ตอบแบบสอบถามตัดสินใจได้สะดวกและรวดเร็วขึ้น

4) ง่ายต่อผู้อ่านหรือผู้นำผลการศึกษาวិเคราะห์ไปอ่าน

5) ทำให้ข้อมูลที่ได้รับเป็นกลุ่มก้อนชัดเจนถ้าเป็น 5 ระดับ ข้อมูลจะกระจายเวลาเขียนบรรยายข้อมูลจะยืดเยื้อ ซ้ำซาก เกินความจำเป็น ทำให้น่าเบื่อ ในการอ่านงานวิจัย

6) ทำให้ประหยัดเวลาและง่ายต่อการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล รวมตลอดทั้งการนำเสนอหรือเขียนบรรยายข้อมูล

7) ในทางปฏิบัติบ่อยครั้งที่เริ่มแรกได้กำหนดไว้ 5-6 ระดับ แต่หลังจากเก็บรวบรวมข้อมูลแล้วปรากฏว่าข้อมูลมีลักษณะกระจายไม่เป็นกลุ่มก้อน แต่ละระดับไม่มีน้ำหนักมากเพียงพอทำให้ในที่สุดจำเป็นต้องยุบรวมเป็น 3 ระดับ

8) มีนักวิชาการได้ใช้เพียง 3 ระดับอย่างแพร่หลาย และยอมรับการใช้แบบสอบถามที่เป็น 3 ระดับนี้ด้วย (สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ ถัดดาวลัย รอดมณี และไพฑูรย์ ภักดี 2529: 311-311; เอกสารการสอนชุดวิชาขอบข่ายและวิธีวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 2539: 377; สมชัย ศรีสุทธิยากร 2546: 15) โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ตามทฤษฎีของเบส (Best 1977: 174) และแนวคิดของแดเนียล (Daniel 1995: 18-19) โดยใช้ค่าคะแนนสูงสุด ลบด้วยค่าคะแนนต่ำสุดและนำมาหารด้วยจำนวนกลุ่มหรือระดับที่ต้องการแบ่ง

ดังนั้น แบบสอบถามที่สร้างขึ้นเพื่อใช้ในการศึกษาค้นคว้าจึงประกอบขึ้นด้วยข้อคำถามหลายข้อที่สามารถใช้เป็นตัวแทน หรือตัวชี้วัดที่ครอบคลุมเนื้อหา และสาระที่ต้องการตามวัตถุประสงค์และขอบเขตของการศึกษาได้อย่างครบถ้วน นอกจากนี้ ยังได้เปิดโอกาสให้กลุ่มตัวอย่างแสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่ในเรื่องปัญหา ตลอดจนผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นหรือเกิดขึ้นแล้วจากการบริหารจัดการของสำนักงานเขตคลองสานและสำนักงานเขตบางรัก กรุงเทพมหานคร ในแขวงที่สุ่มตัวอย่าง โดยแบบสอบถามประกอบขึ้นด้วยข้อคำถามปิดเป็นส่วนใหญ่ แต่มีข้อคำถามในตอนที่ท้ายสุดด้วย แบบสอบถามที่ใช้แบ่งออกเป็น 4 ส่วน

ส่วนที่หนึ่ง เป็นข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่สอง เป็นข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการบริหารจัดการของสำนักงานเขตคลองสานและสำนักงานเขตบางรัก ตามกรอบแนวคิด PAM-POSDCoRB :ซึ่งประกอบด้วยตัวแปรอิสระจำนวน 11 ตัว หรือ 11 ด้าน ได้แก่ การบริหารนโยบาย (Policy) การบริหารอำนาจหน้าที่ (Authority) การบริหารคุณธรรม (Morality) สังคม (Society) การวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing), การบริหารทรัพยากรมนุษย์ (Staffing), การอำนวยความสะดวก (Directing), การประสานงาน (Coordinating), การรายงาน (Reporting) และการงบประมาณ (Budgeting)

ส่วนที่สาม เป็นข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อปัญหาในการบริหารจัดการของสำนักงานเขตคลองสานและสำนักงานเขตบางรัก ตามกรอบแนวคิด PAMS-POSDCoRB

ส่วนที่สี่ ความคิดเห็นต่อแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการของสำนักงานเขตคลองสานและสำนักงานเขตบางรัก ตามกรอบแนวคิด PAMS-POSDCoRB

สำหรับรายละเอียดของแบบสอบถาม มีดังนี้

ส่วนที่หนึ่ง ข้อมูลส่วนบุคคล ข้อมูลทั่วไปหรือภูมิหลังส่วนนี้ เป็นการสอบถามกลุ่มตัวอย่างในเรื่องเพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา และอาชีพ ประกอบด้วย 5 ข้อคำถาม

ส่วนที่สอง ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการบริหารจัดการของสำนักงานเขตคลองสานและสำนักงานเขตบางรัก ตามกรอบแนวคิด PAMS-POSDCoRB ข้อมูลส่วนนี้ประกอบด้วย 34 ข้อคำถาม

ส่วนที่สาม ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อปัญหาในการบริหารจัดการของสำนักงานเขตคลองสานและสำนักงานเขตบางรัก กรุงเทพมหานคร ตามกรอบแนวคิด PAMS-POSDCoRB ข้อมูลส่วนนี้ประกอบด้วย 22 ข้อคำถาม

ส่วนที่สี่ ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการพัฒนาการบริหารจัดการของสำนักงานเขตคลองสานและสำนักงานเขตบางรัก กรุงเทพมหานคร ตามกรอบแนวคิด PAMS-POSDCoRB และการเปรียบเทียบภาพรวมการบริหารจัดการของสำนักงานเขตคลองสานและสำนักงานเขตบางรัก กรุงเทพมหานคร ข้อมูลส่วนนี้ประกอบด้วย 11 ข้อคำถาม

ส่วนที่ห้า ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการเปรียบเทียบภาพรวมการบริหารจัดการของสำนักงานเขตคลองสานและสำนักงานเขตบางรัก ข้อมูลส่วนนี้ประกอบด้วย 3 ข้อคำถาม

2.3 การทดสอบแบบสอบถาม เมื่อสร้างข้อคำถามหรือแบบสอบถามสำหรับกลุ่มตัวอย่างเสร็จแล้ว ผู้ศึกษาได้ทำการตรวจสอบตามขั้นตอน ต่อไปนี้

การศึกษาครั้งนี้ใช้แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือช่วยในการทำวิจัยสนาม โดยผู้ศึกษาได้สร้างหรือออกแบบสอบถามและสร้างตัวชี้วัดตามวัตถุประสงค์ ขอบเขตการวิจัย และกรอบแนวคิดการวิจัยเรื่องนี้ แบบสอบถามที่สร้างขึ้นนี้จะต้องมีความเที่ยงตรง (validity) และความเชื่อถือได้ (reliability) ขั้นตอนการทดสอบแบบสอบถามมีดังนี้

ขั้นตอนที่หนึ่ง ยกร่างแบบสอบถาม โดยให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และขอบเขตการวิจัย

ขั้นตอนที่สอง การตรวจสอบความเที่ยงตรง เป็นลักษณะของการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา ความสมบูรณ์ ความสอดคล้อง ตลอดจนเนื้อหาและถ้อยคำของแบบสอบถามให้รัดกุมและถูกต้อง ขั้นตอนนี้ดำเนินการโดย

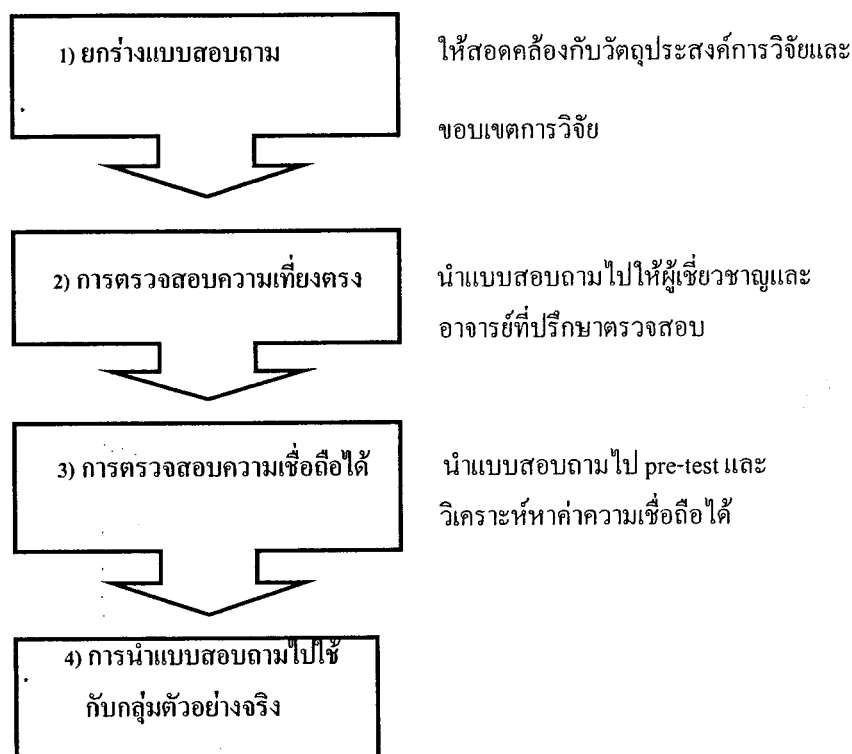
1) นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ ผู้เชี่ยวชาญมีจำนวน 2 คน เป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับเรื่องที่ศึกษาอย่างมาก คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จิตอนงค์ ก้าวกลสิกรรม และ นายยุทธนา จามรณมิต เมื่อพบข้อบกพร่องผู้ศึกษาก็จะปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม เช่น ตัดข้อความที่ไม่จำเป็นออกและเพิ่มข้อความที่สำคัญจนกระทั่งแบบสอบถามมีความเที่ยงตรง เป็นต้น

2) นำแบบสอบถามไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์มีจำนวน 2 คน คือ อาจารย์ พลเอกศิรินทร์ ชูปกล้า และรองศาสตราจารย์ ดร. วิรัช วิรัชนิภาวรรณ เมื่อพบข้อบกพร่องผู้ศึกษาได้ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้สมบูรณ์และมีความเที่ยงตรงมากยิ่งขึ้น

ขั้นตอนที่สาม การตรวจสอบความเชื่อถือได้ ดำเนินการโดยผู้ศึกษานำแบบสอบถามที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทำการทดสอบ (pre-test) เพื่อทดสอบหาความเชื่อถือได้ของแบบสอบถาม โดยนำไป pre-test กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างจริงที่เขตสัมพันธวงศ์ จำนวน 50 คน ต่อจากนั้น จึงเก็บรวบรวมแบบสอบถามจำนวน 50 ชุด นั้นมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อถือได้ จากสูตร หาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) (L.J. Cronbach 1951: 297-334) โดยใช้โปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์สำหรับคอมพิวเตอร์ ในการวิเคราะห์ได้กำหนด ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา ตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไปจึงจะถือว่าแบบสอบถามดังกล่าวน่าเชื่อถือและสามารถนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริงได้ พบว่า ค่าความเชื่อถือได้เท่ากับ 0.816 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่สามารถนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริงได้

ขั้นตอนที่สี่ การนำแบบสอบถามไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริงที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ หากพบข้อบกพร่องในขั้นตอนใด ผู้ศึกษาก็จะนำไปปรับปรุงแก้ไขจนผ่านทุกขั้นตอน

ขั้นตอนการทดสอบแบบสอบถามทั้ง 4 ขั้นตอนข้างต้นนี้ ได้สรุปไว้ในภาพ 3.1

ภาพที่ 3.1 ขั้นตอนการทดสอบแบบสอบถาม

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาดำเนินการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

3.1 จัดทำหนังสือขอความร่วมมือในการจัดเก็บข้อมูลจากสาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ไปมอบให้ผู้อำนวยการเขตคลองสานและสำนักงานเขตบางรัก กรุงเทพมหานคร

3.2 แจกข้อมูลแบบสอบถามพร้อมทั้งชี้แจงรายละเอียดในการตอบแบบสอบถามแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ประชาชนทั่วไปซึ่งประกอบด้วย เจ้าของธุรกิจ ผู้ประกอบการ พ่อค้า-ประชาชน ในเขตการปกครองของสำนักงานเขตคลองสาน โดยประชาชนที่อยู่ในแขวงการปกครองทั้ง 4 คือ แขวงสมเด็จพระยา แขวงคลองสาน แขวงบางลำภูล่าง แขวงคลองตันใต้ด้วยตนเอง รวมทั้งสิ้นจำนวน 674 ชุด และในเขตการปกครองของสำนักงานเขตบางรัก โดยประชาชนที่อยู่ในแขวงการ

ปกครองทั้ง 5 คือ แขวงมหาพฤฒาราม แขวงสีลม แขวงสุริยวงศ์ แขวงบางรัก แขวงสีพระยา ด้วยตนเอง รวมทั้งสิ้น จำนวน 613 ชุด

3.3 ผู้ศึกษาทำการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามพร้อมทั้งตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์ด้วยตนเอง โดยเริ่มเก็บข้อมูลในระหว่างวันที่ 1 กันยายน – 31 ตุลาคม 2550

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาความนัยสำคัญของความแตกต่างระหว่างกลุ่มโดยผู้ศึกษาได้นำแบบสอบถามที่ลงรหัสข้อมูลแล้วมาทำการวิเคราะห์ประมวลผลโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

4.1 สถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistics) การคำนวณค่าร้อยละ (percentage) ใช้อธิบายเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป

4.2 ค่าเฉลี่ย (mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) หรือ S.D. ใช้อธิบายเกี่ยวกับการพัฒนาการบริหารจัดการของสำนักงานเขตคลองสานและสำนักงานเขตบางรัก ตามกรอบแนวคิด PAMS-POSDCoRB ทั้ง 11 ด้าน

5. ระยะเวลาทำการวิจัย

โครงการวิจัยนี้มีระยะเวลาทำการวิจัย 8 เดือน นับตั้งแต่เดือนกรกฎาคม 2550 ถึงเดือนกุมภาพันธ์ 2551

6. แผนการดำเนินงาน

แผนการดำเนินงานตลอดโครงการ ซึ่งใช้เวลา 8 เดือน ได้แสดงไว้ในตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2 แผนการดำเนินงานตลอดโครงการ

แผนการดำเนินงานตลอดโครงการ (กิจกรรม)	หน่วย: เดือน							
	ระยะเวลาทำการวิจัย 8 เดือน							
	1	2	3	4	5	6	7	8
1. รวบรวมข้อมูลเอกสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เช่น เอกสารเกี่ยวกับความเป็นมา สภาพทั่วไป รวมทั้งสถิติ และเอกสารที่เกี่ยวข้อง	→							
2. วิจัยภาคสนามเกี่ยวกับการบริหารจัดการของ สำนักงานเขตคลองสานและสำนักงานเขตบางรัก			→					
3. การวิเคราะห์ข้อมูลและการประมวลผลข้อมูล					→			
4. ข้อเสนอแนะและแนวทางการพัฒนาการ บริหารจัดการของสำนักงานเขตคลองสานและ สำนักงานเขตบางรัก กรุงเทพมหานคร							→	
5. สรุปผลการวิจัยและเขียนรายงาน								→

สรุปแนวทางการวิจัยที่สมบูรณ์ควรเป็นการวิจัยที่ให้ความสำคัญกับความคิดเห็นของประชาชนหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องควบคู่ไปกับหลักวิชาการ หรือหลักการและทฤษฎี ทั้งนี้เพราะข้อมูลจากทั้ง 2 ส่วนนี้มีความสำคัญเท่าเทียมกัน สำหรับการศึกษาครั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัยที่ต้องการทราบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการบริหารจัดการ ตลอดจนปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการของสำนักงานเขตคลองสานและสำนักงานเขตบางรัก กรุงเทพมหานครในเชิงเปรียบเทียบ ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงได้ให้ความสำคัญกับ “ความคิดเห็นของประชาชนมีต่อการบริหารจัดการของสำนักงานเขตคลองสานและสำนักงานเขตบางรัก กรุงเทพมหานคร” เป็นหลักซึ่งได้จากการวิจัยเชิงปริมาณโดยใช้กลุ่มตัวอย่าง 1,287 คน ไม่เพียงแต่เท่านั้น เพื่อให้การศึกษาครั้งนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น จึงได้มีการให้ความสำคัญกับ “หลักการและทฤษฎี” การบริหารจัดการของ

สำนักงานเขตคลองสานและสำนักงานเขตบางรัก กรุงเทพมหานครควบคู่กันไปด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในบทที่ 2 อันเป็นข้อมูลที่ได้จากหนังสือ และเอกสารต่าง ๆ ข้อมูลทั้งจากความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการ รวมทั้งแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการเหล่านี้ จะมีส่วนสำคัญต่อการนำเสนอการศึกษาเรื่องนี้ให้เกิดประโยชน์ต่อบุคคล และหน่วยงาน โดยเฉพาะหน่วยการปกครองท้องถิ่นรูปแบบพิเศษของกรุงเทพมหานคร และยังเกิดประโยชน์ต่อประชาชนและสังคมอีกด้วย